

10.2.8 Dorpsperspectief

Nieuwe Wetering

“Nieuwe Wetering beschikt over aanpassingsvermogen. Dat blijkt uit het verdwijnen van de basisschool en het vervolgens verschijnen van hospice Amandi.”

10.2.8.1 Sterk in verandering

Ingeklemd tussen tuinbouwkassen, de ringvaart en de HSL en A4 ligt Nieuwe Wetering. Ondanks deze harde begrenzingen doet het lintdorp ruimtelijk aan. Daar dragen het laarzenpad, het Eerste Stuk en de Bult bij aan de landelijke sfeer en de gemoedelijkheid en vriendelijkheid die daar heersen.

Maar wat het meeste doet voor Nieuwe Wetering: de Voorweg en de parallel gelegen Wetering. “Vooral dat maakt Nieuwe Wetering ons dorp.”

Samen met het dorp werd er in 2015 een kernplan opgesteld. De punten uit dat kernplan en de opbrengst van de dorpenoer dienen als input voor dit dorpsperspectief.

10.2.8.2 Bebouwing

Waar er vroeger nog een directe vaarverbinding was tussen Nieuwe Wetering en grote broers Oude Wetering en Roelofarendsveen, hebben ingrijpende veranderingen zoals de aanleg van het hoogspanningsnet en de HSL en A4, Nieuwe Wetering in zekere zin geïsoleerd. “Ondanks dit soort ontwikkelingen,” zegt een inwoner, “heeft het dorp zich weten aan te passen zonder al te veel van haar historische karakter te verliezen.”

Het vrije uitzicht op de polders en weilanden ten westen, de Voor- en Achterweg en de weelderig groene loper evenwijdig aan de verkeersinfrastructuur maken Nieuwe Wetering uniek. Hoewel het dorp beperkte voorzieningen heeft (geen openbaar vervoer, geen winkels, geen school) “zijn alle faciliteiten prima bereikbaar, woon je centraal, maar toch ook rustig en middenin de natuur.”

Het openbaar groen blijkt van grote betekenis voor Nieuwe Wetering. De inwoners zijn daarnaast eensgezind over meer woningbouw. “Er moeten huizen bij. Betaalbaar en saai (geen villa’s). Voor starters en senioren.”

In de toekomst lijkt het daarom logisch om de lintstructuur van Nieuwe Wetering te versterken op basis van deze twee bevindingen die ook al in het kernplan (2015) naar voren kwamen. Concreet betekent dit: een aantal woningen tussen de bestaande lintbebouwing en één slingerende, aaneengesloten route door “karakteristiek groen” - vanaf de entree van het dorp bij de bottonde (de dubbele rotonde) tot aan de Bult en ringvaart.

10.2.8.3 Ruimtelijke uitdagingen

Vanwege alle begrenzingen rondom Nieuwe Wetering is ruimte er schaarser dan elders. Op basis van gesprekken met inwoners kwamen de volgende ruimtelijke uitgangspunten naar voren:

- ◆ Naast groen en woningbouw is mobiliteit het derde belangrijke ruimtelijke thema in Nieuwe Wetering - het komt op diverse manieren terug: gebrek aan parkeerplaatsen is een veelgehoorde kwestie, gevaarlijk rijgedrag, toename van landbouwverkeer en grote vrachtwagens, onoverzichtelijke verkeerspunten en sluipverkeer.
- ◆ Inwoners zijn trots op het aanzicht van het dorp ("in stand houden, dus liever geen hoogbouw") en dit geldt specifiek voor de Bult - sommigen vinden de geplande woningbouw (kavel 5) daar onwenselijk.
- ◆ Extra ruimte voor tuinbouw of bouwen in bestaand stedelijk gebied (verdichting) binnen het huidige tuinbouwgebied (= intensivering) vinden velen niet raadzaam.
- ◆ Over het groen denken mensen in twee richtingen: er is voldoende op dit moment, maar het is te verbeteren (versterking), of het groen verbeteren én meer groen plaatsen (versterking én vergroting dus).
- ◆ Er heerst een beeld dat de gemeente Nieuwe Wetering ziet als "een afvoerputje," vanwege het verleden en op dit moment vanwege het project rondom de scheve huisjes.

10.2.8.4 Karakter

Nieuwe Wetering kenmerkt zich onder andere door een goed aanpassingsvermogen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het verdwijnen van de basisschool en het vervolgens verschijnen van hospice Amandi. In het begin deed het verlies van de belangrijke plek van samenkomst pijn, nu zijn inwoners trots op de betekenisvolle zorg die het hospice verleent.

Op sociaal-maatschappelijke vlak blijkt uit de cijfers dat in Nieuwe Wetering sprake is van extremen. Binnen de gemeente Kaag en Braassem is de mate van eenzaamheid in Nieuwe Wetering het laagst, maar de inwoners nuttigen er gemiddeld gezien de grootste hoeveelheid alcohol. Het kan daardoor zomaar zijn dat een drankje op zijn tijd een belangrijk sociaal bindmiddel is. In die zin lijkt Nieuwe Wetering sterk op Rijpwetering en Oud Ade, of de Rip en Oud Ade lijken op Nieuwe Wetering.

Want ook het "saamhorigheidsgevoel" is groot binnen Nieuwe Wetering. Al zijn er wel geluiden dat het achteruit gaat met de betrokkenheid tussen de burens onderling, "vooral met de huurders." "Nadat de school verdween, zijn er gewoon minder ontmoetingen."

10.2.8.5 Sociaal-maatschappelijke uitdagingen

De onderlinge betrokkenheid is de grootste sociaal-maatschappelijke uitdaging, aldus de inwoners. "De verbinding met elkaar gaat achteruit, net als het verenigingsleven. Er komen veel mensen van buiten." De verbindende factor tussen jong en oud ontbreekt en daarbij kijkt het dorp ook naar zichzelf.

Volgens sommigen kan een "laagdrempelige ontmoetingsplek" zoals een dorpshuis uitkomst bieden. Daarmee is een deel van het eenzaamheidsprobleem en de zorgvraag te ondervangen. Deze wens was er ook in 2015, waarbij er toen is opgeschreven: "als de behoefte is aangetoond, dan wordt er gekeken of er een verbinding gemaakt kan worden met de realisatie van het hospice. Mocht dat niet kunnen, dan gaan we onderzoeken of een verbinding ergens anders in het dorp gevonden kan worden. Bijvoorbeeld op de begane grond van het nieuwe Cultureel Centrum."

Na 2015 is er weinig veranderd. Dat kan te maken hebben met het feit dat inwoners vinden dat zo'n plek al bestaat. Zij noemen het nieuwe Cultureel Centrum en de Bult in de buitenlucht, met uiteenlopende sociale activiteiten (zoals kaartmiddagen, bejaardengym, de muziek- en schietvereniging).

Maar het blijft een punt van discussie binnen de gemeenschap, een punt overigens waar het dorp uitstekend zelf mee aan de slag zou kunnen. Een beetje vergeleken met de komst van het Amandi-huis.

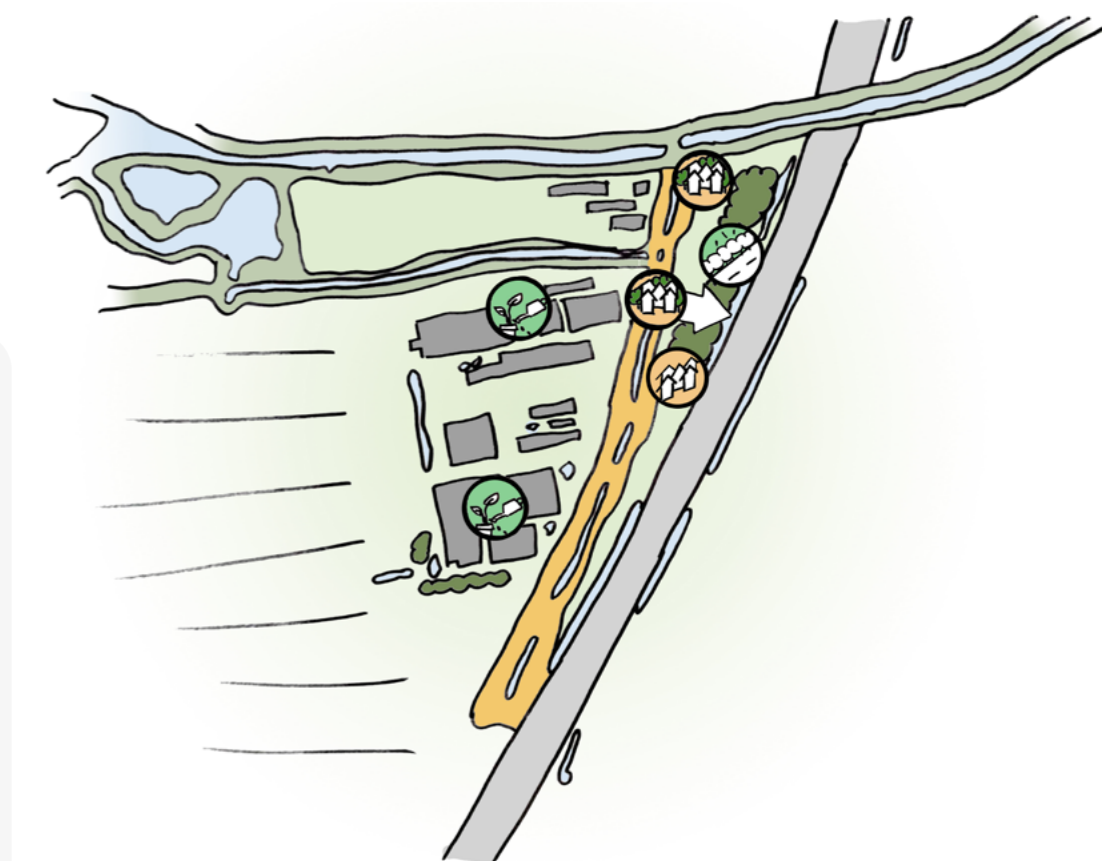

10.2.8.6 Concentratie van kracht en zorg

Al tijdens de fusie tussen de gemeenten Alkemade en Jacobswoude bleek er behoefte te zijn aan een hospice in de gemeente Kaag en Braassem. Basisschool de Meerpaal in Nieuwe Wetering sloot in diezelfde periode. Omdat velen denken dat een gemeenschap zonder school ten dode is opgeschreven, was het een gevoelig verlies voor het dorp.

Maar Nieuwe Wetering bleek oplossingsgericht en veerkrachtig, want het hospice-initiatief - ontstaan buiten het dorp - kwam er. De gemeente pakte haar samenwerkende rol (blauw), de draagconstructie van de school bleef overeind, er werden inzamelingsacties gestart en langzaam maar zeker verscheen het Amandi-huis.

Het Amandi-huis is nu een plek waar mensen uit geheel Kaag en Braassem gezamenlijk betekenisvolle zorg verlenen, mede dankzij de inzet van de oude school, vrijwilligers uit Nieuwe Wetering en vrijwilligers uit andere kernen.

- Kleinschalige woningbouwontwikkeling
- Locatie Scheve Huisjes
- Tuinbouwsector
- Impuls groenstructuur